

Vlaams
Parlement

vergadering **C82**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

van 14 januari 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van de heer Karl Vanlouwe tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de uitspraken van Brussels minister-president Rudi Vervoort over de metropolitane gemeenschap – 550 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de ontmoeting van de minister-president met zijn Brusselse ambtsgenoot betreffende de Brusselse metropolitane gemeenschap – 576 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van de heer Karl Vanlouwe tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de samenwerking van Vlaanderen met de Brusselse lokale besturen – 706 (2014-2015)	11

**VRAAG OM UITLEG van de heer Karl Vanlouwe tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de uitspraken van Brussels minister-president Rudi Vervoort over de metropolitane gemeenschap
– 550 (2014-2015)**

**VRAAG OM UITLEG van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de ontmoeting van de minister-president met zijn Brusselse ambtsgenoot betreffende de Brusselse metropolitane gemeenschap
– 576 (2014-2015)**

Voorzitter: mevrouw Katia Segers

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA): Minister-president, ik heb een vraag over de hoofdstedelijke of de zogenaamde metropolitane gemeenschap. Deze structuur werd door de zesde staatshervorming in het leven geroepen. Er is heel wat om te doen geweest, maar we hebben er de laatste maanden niet veel meer over gehoord. Nochtans kwam dat in het verleden geregeld aan bod in het Vlaams Parlement. Recent kwam het ook ter sprake in deze commissie.

Minister Ben Weyts heeft daarover al meerdere verklaringen gedaan en werd daarover ondervraagd in deze commissie. Hij zei daarbij onder meer: "De minister-president, de minister van de Vlaamse Rand en de hele Vlaamse Regering pleiten consequent voor bilateraal overleg en voor akkoorden. Dat staat duidelijk in het Vlaams regeerakkoord. Het belangrijkste woord in de betreffende passage slaat op de bilateraliteit. Het gaat om overleg tussen de gewesten."

Minister-president, recent werd een en ander wat concreter, want Brussels minister-president Rudi Vervoort had het erover in de plenaire vergadering van het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement van 28 november 2014. Daar werd het debat gevoerd naar aanleiding van de ontmoeting tussen uzelf en uw ambtsgenoot, minister-president Vervoort. Hij zei daar dat nog dit jaar een ontwerp van samenwerkingsakkoord ter zake zal worden voorgelegd aan het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest, en hij meende te kunnen landen in de eerste maanden van 2015. Ik citeer dan ook wat de minister-president verder nog zei, en ik doe dit in de woorden die hij gebruikte bij de interpellatie in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement: "Enfin, la rencontre en ce début de mois avec mon homologue Geert Bourgeois nous a permis d'échanger sur les contours généraux de l'accord de coopération relatif à la communauté métropolitaine. À cette occasion, j'ai pu constater que cette ambition était partagée et que le ministre-président flamand était effectivement ouvert à la mise en oeuvre d'un accord de coopération en cette matière. (...) Avant la fin de 2014, nous soumettrons un projet d'accord de coopération aux deux autres Régions. (...) Tout cela impliquera bien sûr des accords au sein des différents gouvernements, le passage au Conseil d'État, etc. Ce parcours législatif, vous le connaissez tous. L'objectif du gouvernement est d'aboutir avant la fin du premier trimestre 2015."

Minister-president, dit is klaar en duidelijk. Werd bij het overleg tussen u en uw collega, minister-president Vervoort, inderdaad gesproken over een samenwerkingsakkoord, naast de verschillende andere afspraken die werden gemaakt? Werd er ook gesproken over die zogenaamde metropolitane of hoofdstedelijke gemeenschap? Zijn er effectief engagementen genomen? Hoe ziet

u zelf het verdere verloop van een dergelijk samenwerkingsverband, zoals uiteengezet in het Vlinderakkoord en de zesde staatshervorming?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, ik ben blij dat we vandaag met tweeën zijn om de vraag te stellen want toen ik in oktober de vraag stelde, zei minister Weyts me dat ik alles verkeerd had begrepen, dat de journalist een en ander verkeerd had geïnterpreteerd en dat alles, zoals de heer Vanlouwe inderdaad zegt, berust op bilateraal overleg. Ik heb toen ook gezegd dat mijn fractie niet tegen overleg is. Het zou er nog aan mankeren.

De aanleiding van mijn tweede vraag over dit dossier is het antwoord van minister Weyts op mijn vraag in oktober. Ik zal niet herhalen wat de heer Vanlouwe al heeft gezegd. Maar er is ook wat minister-president Vervoort heeft verklaard. Ik vat dat samen. Hij zei dat het samenwerkingsakkoord over de Brusselse metropolitane gemeenschap er komt; dat er met de Vlaamse minister-president al van gedachten is gewisseld over de algemene krachtlijnen; dat de Vlaamse minister-president de ambitie ter zake van minister-president Vervoort deelt; dat voor het einde van 2014 een eerste ontwerp aan de Vlaamse Regering zou worden bezorgd.

De heer Vanlouwe zei dat er de afgelopen jaren heel wat te doen was over de oprichting van de metropolitane gemeenschap, niet het minst bij twee partijen: het Vlaams Belang en de N-VA, die zich verzetten tegen de oprichting ervan. De partij N-VA stelde, en stelt blijkbaar nog altijd, op haar webstek: "De metropolitane gemeenschap lijkt het instrument om het Waalse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest inspraak te geven in Vlaanderen en een omweg om Brussel uit te breiden. Zeggenschap verwerven over de Brusselse ring en de creatie van een corridor tussen Brussel en Waals-Brabant lijken de echte doelstellingen."

Ik kan nog aanvaarden dat minister Weyts mij de vorige keer zei dat ik alles verkeerd begrepen had en dat de journalist van Brussel Deze Week alles verkeerd had geïnterpreteerd. Bij de bespreking van de begroting heeft ook de heer Doomst nog iets gezegd over die metropolitane gemeenschap. Ook dat was niet mis te verstaan, wat de appreciatie betreft van de oprichting van een metropolitane gemeenschap.

Mijn vraag om uitleg is vooral bedoeld om duidelijkheid te krijgen. Ik hoop dat dat ook voor de andere sprekers geldt. Ik wil niet horen dat ik alles verkeerd heb begrepen. Ik wil dat er duidelijkheid komt. Is het een bilateraal overleg, een structuur, een vaste structuur of een metropolitane gemeenschap? Voor dat laatste hebben sommige partijen al gewaarschuwd. Nu zouden ze volgens minister-president Vervoort met de oprichting hiervan instemmen.

Minister-president, ik verwijs naar wat de Brusselse minister-president in het Brusselse Parlement heeft verklaard. Ik heb voor alle zekerheid het verslag bij me. Volgens hem staat geen enkel obstakel de uitwerking van een samenwerkingsakkoord in de weg dat de Brusselse metropolitane gemeenschap moet activeren. Ik interpreteer dat als de oprichting van die gemeenschap. Volgens hem hebt u tijdens uw ontmoeting met hem van gedachten gewisseld over de algemene krachtlijnen van een samenwerkingsakkoord dat de Brusselse metropolitane gemeenschap moet activeren. Klopt dat? Welk standpunt hebt u tijdens dat overleg verdedigd?

Betekent dat dat de Vlaamse Regering, ondanks de vele bezwaren die ik net heb toegelicht, wel degelijk actief aan het overleg over een hoofdstedelijke gemeenschap wil meewerken? Zal de Vlaamse Regering een samenwerkingsakkoord

afsluiten, ondanks het feit dat een hoofdstedelijke gemeenschap afbreuk zou doen aan de territoriale integriteit van Vlaanderen en ingaat tegen de visie die Vlaanderen op dat vlak steeds heeft gehad?

Is de afspraak gemaakt dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering de Vlaamse Regering voor het einde van 2014 een ontwerp van samenwerkingsakkoord zou bezorgen? Wat kunt u ons al over de krachtlijnen van dit akkoord vertellen? Blijkbaar hebt u dat al met de Brusselse minister-president besproken?

Mijn laatste punt heb ik daarnet al gemaakt. Heb ik het misschien opnieuw verkeerd begrepen?

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Voorzitter, ik wil kort het belang van de samenwerking benadrukken. Dit is in het belang van alle Vlamingen, Brusselaars en Belgen. Daarvoor dient een Brusselse hoofdstedelijke gemeenschap.

Minister-president, ik verwijs naar Brussel Deze Week van 8 november 2014. In dat nummer hebt u de klemtoon gelegd op de samenwerking met Brussel. U wilt hiervoor een gemeenschappelijke agenda opstellen met aandacht voor onze gemeenschappelijke belangen. Er zijn concrete uitdagingen, zoals mobiliteit en tewerkstelling. Dat zijn slechts twee voorbeelden.

In het verlengde hiervan verwijs ik ook naar de pleidooien van Brussels Enterprises Commerce and Industry (BECI), VOKA, de Union Wallone des Entreprises (UWE) en het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO) voor meer samenwerking tussen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de provincie Vlaams-Brabant en de provincie Waals-Brabant. Ze hanteren hierbij de tagline 'De Brusselse metropool is groter dan de gewestgrenzen'. Volgens hen levert dat soms problemen op.

De vorige keer dat dit punt in deze commissie ter sprake is gekomen, heeft minister Weyts verklaard dat er verwarring was ontstaan. Ik wil daar niet op ingaan. Dit punt is al duidelijk aangekaart.

Minister-president, ik wil me aansluiten bij de vraag om uitleg van de heer Vanlouwe. Kunt u duidelijkheid verschaffen over de toekomst van de Brusselse metropolitane gemeenschap? Zal tot de oprichting van een dergelijk samenwerkingsverband worden overgegaan, zoals in de zesde staatshervorming is bepaald, of blijft het bij de door minister Weyts aangehaalde bilaterale akkoorden?

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Voorzitter, de uitspraak van de Brusselse minister-president heeft ook Groen verrast. We hopen dat het antwoord van de Vlaamse minister-president ons aangenaam zal verrassen. In het verleden heeft de N-VA laten verstaan niet gewonnen te zijn voor de idee van een metropolitane gemeenschap.

Minister-president, u hebt in het verleden zelf verklaard dat er geen samenwerkingsakkoord zou komen voor het Grondwettelijk Hof een uitspraak heeft gedaan. Er zijn immers vier N-VA-burgemeesters uit Vlaams-Brabant naar het Grondwettelijk Hof gestapt. Mijn vraag is dan ook tweeledig. Ik ondersteun de vraag om duidelijkheid. Gaat het om een bilateraal overleg of om een metropolitane gemeenschap? Als het om een metropolitane gemeenschap gaat, een idee die Groen steunt, wilt u dat samenwerkingsakkoord dan nu al afsluiten of wilt u, zoals u in het verleden hebt verklaard, eerst de uitspraak van het Grondwettelijk Hof afwachten?

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Voorzitter, ik vraag me soms af waarom we het moeilijk moeten maken als het ook gemakkelijk kan gaan.

Minister-president, 'in tempore een beetje suspecto' heb ik u eens gevraagd wat het resultaat van het onderhoud met minister-president Vervoort is geweest. U hebt toen verklaard dat u een aantal concrete dossiers hebt besproken. Het zou de bedoeling zijn dat de twee entiteiten met elkaar zouden blijven overleggen over dossiers waarvoor dat overleg absoluut nodig is. Ik denk dan aan de mobiliteit en aan de arbeidsmarkt.

Het is hoog tijd dat we met elkaar rond de tafel zitten. We moeten niet over een structuur discussiëren. We moeten dit een 'carrure' geven. We zijn de puberteit voorbij. In het post-BHV-tijdperk moet dit vanuit een volwassen autonomie kunnen gebeuren. We moeten niet eindeloos blijven zeuren en memmen over structuren en over de manier waarop we iets doen. Op het terrein hebben we absoluut resultaten nodig.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Voorzitter, ik wil me bij mijn gewaardeerde collega uit het Pajottenland aansluiten. (*Gelach*)

CD&V is een 'équipe soudée'. Wat voor ons belangrijk is, is dat er overleg komt. Daarvoor hebben we geen nieuwe zware structuur nodig. Voor ons gaat het om pragmatisme. Tijdens de vorige legislatuur is toenmalig minister-president Peeters daar al op ingegaan. Misschien kunnen we een parallel trekken met het samenwerkingsakkoord tussen de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap. Ook dit overlegorgaan biedt kansen op samenwerking. Laten we dit alles niet buiten zijn ware proporties tot iets mythisch opblazen.

Laat ons dat gewoon gebruiken om de hand aan de ploeg te slaan en op die cruciale domeinen vooruitgang te boeken voor Nederlandstalige Brusselaars en Vlamingen, enfin, voor iedereen. Minister-president, hebt u van het kabinet-Vervoort een voorstel van ontwerpsamenwerkingsakkoord tussen de drie regio's ontvangen?

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Ook onze fractie kijkt uit naar uw antwoord over de stand van zaken van het bilaterale overleg, minister-president. Welke afspraken zijn er gemaakt over de vorm en vooral de inhoud? Is het de bedoeling om het te houden bij het bilaterale overleg of om over te gaan tot de oprichting ervan, die wij noodzakelijk vinden? Brussel en de Rand staan voor grote uitdagingen, kunnen niet zonder elkaar. Een structureel overleg tussen beide over onder andere mobiliteit en werkgelegenheid is nodig.

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken (UF): Minister-president, er is gesproken over de oprichting van de Brusselse metropolitane gemeenschap in het Vlinderakkoord. Bepaalde partijen die vandaag in de Vlaamse Regering zitten, hebben dat akkoord gesloten op federaal niveau, niet de N-VA. Er zijn effectief uitspraken gebeurd in het Brussels Parlement dat alles in de richting gaat van die oprichting van een Brusselse metropolitane gemeenschap, dat heeft minister-president Vervoort daar gezegd.

U en uw collega's in het Vlaams Parlement stellen die Brusselse metropolitane gemeenschap niet nodig te hebben. U wilt gewoon werken via bilaterale akkoorden en overleg over specifieke zaken, en het daarbij houden. Het is

belangrijk om de verwarring niet te laten voortduren en duidelijkheid te scheppen. Gaat men naar een oprichting van een nieuwe structuur, die Brusselse metropolitane gemeenschap? Of blijft men werken via samenwerkingsakkoorden tussen de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap, zoals men in het verleden heeft gedaan voor cultuur, en via overleg tussen de twee gewesten?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Collega's, het zal u niet verrassen dat ik bevestigend antwoord op de eerste vraag. Iedereen weet ondertussen wel dat op vraag van minister-president Vervoort ook dat punt is aangeraakt. Dat hebben we even besproken, naast andere punten. Collega's, ik wil erop wijzen dat die andere punten betrekking hadden op concrete dossiers. Ik heb dat ook geantwoord op een vraag van de heer Doomst in de plenaire vergadering.

Welke engagementen zijn daar genomen? Ik heb heel duidelijk gemaakt wat onze visie is. Wij willen niet gaan naar nieuwe zware structuren, we willen niet dat er een associatie komt van Vlaams-Brabantse gemeenten met Brussel, denk aan het idee van de 'désenclavement', zoals geopperd door sommige Franstalige politici. We willen dat het enkel gaat over gewestmateries, zoals het staat in de Bijzondere Wet.

Collega's, er worden diverse termen door elkaar gebruikt. In de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen (BWHI) staat een term die, wat mij betreft, zeer misleidend is. Het gaat uitgerekend niet over gemeenschapsbevoegdheden, maar over gewestelijke bevoegdheden. Daarom zeg ik voor de fijnproevers onder u dat in de BWHI staat dat het gaat om een hoofdstedelijke gemeenschap van Brussel, met twee kleine letters. U hoeft mij niet te geloven, ik verwijs naar Delpérée, een referentie voor de francofonen. Hij heeft gesteld dat het niet zonder belang is om te beklemtonen dat het gaat om een gemeenschap met een kleine g.

Het gaat dus over een hoofdstedelijke gemeenschap van Brussel, die uitsluitend gaat over gewestmateries. Het is altijd een beetje ingewikkeld in dit land. Wat ons betreft mag het niet in de plaats komen van toekomstig bilateraal overleg en toekomstige bilaterale akkoorden. Want akkoorden kun je enkel bilateraal sluiten.

Minister-president Vervoort heeft dan inderdaad gezegd dat hij met een ontwerp zou komen, dat hij zou voorleggen aan het Waalse Gewest en aan de Vlaamse overheid voor het einde van het jaar. Ik heb nog geen ontwerp gekregen. Ik heb hem gezegd: als we het krijgen, zullen we het bestuderen en kijken hoe we ermee omgaan.

Collega's, in verband met het verdere verloop wijs ik op de BWHI. Die stelt dat er een hoofdstedelijke gemeenschap wordt opgericht, maar de BWHI richt die niet op, ze moet worden opgericht door een samenwerkingsakkoord tussen de drie gewesten. De drie gewesten bepalen de nadere regels en het voorwerp van het overleg. De wet zegt niet dat er verplicht overleg gebeurt in die hoofdstedelijke gemeenschap, met één uitzondering: er moet verplicht overleg zijn over de open afritten van de ring. Daar heb ik persoonlijk zware bedenkingen bij. Bepaalde Brusselaars leven blijkbaar met het waanidee dat Vlaanderen van plan is om zeer masochistisch op- en afritten af te sluiten, om Brussel af te sluiten van de rest van de wereld, of ons af te sluiten van Brussel. Ik kan me niet inbeelden dat één Vlaams parlements lid of één Vlaamse minister met gezond verstand daaraan denkt.

Het overleg zegt wat het zegt. Het is overleg, geen advies, laat staan een bindend advies. Men overlegt en beslist vervolgens. Niemand is gebonden door dit overleg.

De aangelegenheden van het overleg moeten meerdere gewesten aanbelangen. Ik interpreteer dat als 'minstens twee'. Dat zou aanleiding kunnen geven tot rare situaties. Stel dat het gaat over een Brussels-Waalse aangelegenheid, dan is Vlaanderen ook betrokken bij het overleg. Die exegeese heb ik nog niet nader gedaan.

Dat gaat in het bijzonder maar niet exclusief, en diverse collega's hebben het aangehaald, over thema's zoals mobiliteit, verkeersveiligheid, arbeidsmarkt-beleid. Dat zijn domeinen waarop nu al alle Vlaamse en Brusselse regeringen samenwerken met de twee gewesten en akkoorden afsluiten. Ook tussen de twee gewesten gebeurt dat.

Ik heb over enkele thema's een zeer direct gesprek gehad met Brussels minister-president Vervoort. Het was no-nonsens. We hebben over het VAC gesproken, over de tramlijnen, over de aansluiting van het Brabantnet op het Brusselnet, over de ontsluiting van het VAC op Tour & Taxis enzovoort. Ik vind dat deze gesprekken direct moeten zijn. Zo kunnen we tot akkoorden komen. Dat is tot nu toe ook gebeurd. Wat mij betreft, zal het zo verder gaan.

Voor ons mag dit niet in de plaats komen van het bilaterale overleg. Ik kan me best inbeelden dat – hoeveel is het? – het interessant is dat tientallen gemeenten – een tachtigtal? – zich buigen over een aantal aangelegenheden. Ik hoop dat dit niet in de weg staat van het sluiten van snelle interessante akkoorden die in het belang zijn van beide gewesten. Er zal overleg worden gehouden op de wijze die in de BWHI is vastgelegd. Voor mij moeten we de problemen pragmatisch aanpakken en oplossen.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA): Minister-president, ik stel vast dat er momenteel al heel wat bilateraal overleg is. U hebt als minister-president inderdaad al initiatief genomen. Ik weet dat ook minister Weyts bilaterale gesprekken voert met zijn Brusselse collega. U hebt de thema's opgesomd: de aansluiting van het Brabantnet op het Brusselnetwerk, de ring en dergelijke. De samenwerking en het overleg zijn momenteel bijzonder constructief. Dat sluit geen nieuwe initiatieven uit.

Nieuwe zware structuren zijn niet altijd nuttig. Ze kunnen belemmerend werken. Wat goed functioneert, moeten we mogelijk maken. Het komt er vooral op neer dat we voorkomen dat er nieuwe overlegstructuren ontstaan die het huidige bilaterale overleg zouden kunnen bemoeilijken. Als het zover komt, moeten we dat bekijken. Het moet zich uiteraard beperken tot de gewestmateries waar twee of meerdere gewesten daadwerkelijk belang hebben zoals mobiliteit en verkeersveiligheid.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ter attentie van de heer Doomst: ik werd gisteren 54 jaar, ik ben de puberteit allang ontgroeid. *(Opmerkingen van de heer Michel Doomst)*

Dat verschillende collega's hier vandaag om verduidelijking vragen, wijst erop dat er nood aan was. Het is niet mijn schuld dat politicoloog Bart Maddens – waarvoor ook u en andere collega's respect hebben – stelt over het Vlaams regeerakkoord: "Omgekeerd heb je de nogal onvoorwaardelijke aanvaarding van de staatshervorming. Ik had toch verwacht dat men voorzorgen had genomen om bijvoorbeeld de metropolitane gemeenschap rond Brussel tot symboliek te beperken. Men zit daar toch op een hellend vlak."

Het is niet mijn schuld dat een aantal N-VA-burgemeesters, zoals de collega van Groen terecht stelt, naar het Grondwettelijk Hof zijn gestapt om de oprichting van die metropolitane gemeenschap te bevechten. Het is niet mijn schuld, ik heb de N-VA-website geciteerd, dat men waarschuwt dat de oprichting van die metropolitane gemeenschap ertoe kan leiden dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het Waalse Gewest inspraak krijgen in Vlaanderen. Dat alles is niet mijn schuld, daarom heb ik deze vraag om uitleg hier gesteld. Ik heb ze ingediend nog vóór de begrotingsbesprekingen. Wat dan werd gezegd, kon ik dus nog niet weten.

Ik kan niet zeggen dat u mij hebt gerustgesteld. U zegt dat het vooral gaat over bilateraal overleg. Dat is wat ook minister Weyts heeft gezegd. Ik heb bij het begin van mijn vraag, en ook de vorige keer, gezegd dat wij niet tegen overleg zijn. Het zou er nog aan mankeren. Wij willen alleen maar waarschuwen, zoals politicoloog Maddens. Daarom zullen wij dit dossier van nabij volgen en er waarschijnlijk in de komende maanden nog op terugkomen. Ik heb toch al genoeg ervaring in de politiek om te weten dat, zeker wat betreft het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het Waalse Gewest, wij misschien op een hellend vlak zitten. Het zal zeker niet aan mijn fractie gelegen hebben.

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Minister-president, ik zal niet in herhaling vallen. Ik onthoud het constructieve no-nonsense en pragmatisch antwoord, en ook dat er nu al samenwerking is tussen Vlaanderen en Brussel, tussen de beide ministers-presidenten. Ik zal dit constructief blijven opvolgen.

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Groen is voor de oprichting van die metropolitane gemeenschap omdat wij dat een uitstekend en noodzakelijk iets vinden voor de dagelijkse problemen in de Rand en in Brussel. Minister-president, wij zouden in dat kader de aandacht willen vragen voor een aantal specifieke thema's: mobiliteit, overstromingsgevaar en het arbeidsmarktbeleid, waarover u het zelf ook al had, maar ook de wegenwerken, de aanleg van fiets-o-strades, een aantal verkeersknooppunten die sneller uitgebouwd moeten worden, een betere afstemming tussen het openbaar vervoer en de vier tramlijnen die er heel dringend moeten komen. Ik haal deze punten heel bewust aan omdat ze uit uw beleidsnota komen of uit die van minister Weyts.

Hier werd gezegd dat het niet over structuren gaat, maar over het overleg zelf. Maar die twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Goede structuren maken goede resultaten. Dat willen wij nog eens nadrukkelijk onder de aandacht brengen. Wij zullen dit specifiek opvolgen.

U zei dat in het recentste gesprek met minister-president Vervoort werd gesproken over de tramlijnen. Kunt u bevestigen dat die vier tramlijnen effectief zullen worden uitgevoerd? Ons kwam ter ore dat er enig dispuut zou kunnen zijn tussen de twee gewesten.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Ik blijf erbij dat het hier over de mensen moet gaan en veel minder over de structuren. Ik zou graag hebben dat we tegen het einde van dit jaar resultaat hebben bij de verbreding van de Brusselse ring. Het moet gaan over de effectieve resultaten. Of dat nu metro-, meso- of mini- of metropolitaan is, kan mij geen bal schelen. Het gaat niet over de 'emballage' maar om het cadeau.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): De heer Doomst had het, denk ik, over de optimalisering van de ring.

Minister-president, ik wil u aanmoedigen om voort te gaan in uw overleg, in de no-nonsensetijd die u, denk ik, goed afgaat, maar ook de minister-president van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Ik wil ook de andere collega's aanmoedigen die hier niet zijn – maar ze zullen het ongetwijfeld in het verslag lezen. Minister Weyts heeft een goed contact met minister Smet, maar ook uw collega Muyters heeft – hoewel dat misschien wat meer doorzettingsvermogen zal vergen – contacten met minister Didier Gosuin. Ook dat is belangrijk voor het uitbouwen van een goede samenwerking.

De voorzitter: De heer van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken (UF): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb eruit afgeleid dat uw collega Vervoort heeft aangekondigd dat hij een voorstel tot samenwerking zal maken. Is er een samenwerkingsakkoord nodig voor de oprichting van zo'n metropolitane gemeenschap? Gaat het samenwerkingsakkoord dat minister-president Vervoort wil opmaken en aan u overmaken, effectief over de oprichting van die nieuwe structuur?

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Namens mijn fractie herhaal ik dat wij de oprichting van de metropolitane gemeenschap wel degelijk als een solide structuur noodzakelijk achten en dat wij toejuichen dat dit er zal komen, al was het maar omdat er zo werk kan worden gemaakt van een integrale en coherente visie op mobiliteit die de problemen globaal kan aanpakken, over de grenzen van de gewesten heen.

Minister-president Geert Bourgeois: Er zijn niet zoveel nieuwe elementen toegevoegd. Ik wil toch nog eventjes kort antwoorden. Mijnheer Van Eyken, ik ben duidelijk geweest. Minister-president Vervoort heeft gezegd dat hij een ontwerp van samenwerkingsakkoord zou bezorgen, in uitvoering van artikel 92bis, paragraaf 7, van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen. Daar bestaat geen twijfel over.

Mevrouw Moerenhout, ik ben wat verrast te horen dat Groen stelt dat goede structuren zorgen voor goede resultaten. Ik ben de puberteit al wat ontgroeid, en heb al een lange ervaring achter de rug. Mijnheer Doomst, sta me toe te zeggen dat we nog frisse adolescenten zijn. Ik heb het gevoel dat het er vooral op aankomt om heel directe contacten te onderhouden en te spreken met mensen, om samen goede oplossingen uit te werken. We moeten daarbij natuurlijk het wederzijds belang nastreven. Er zullen niet enkel Brusselse belangen in dat overleg aan bod komen. Ook Zaventem en de ring zullen aan bod komen.

Het zijn onderwerpen die we al ter sprake hebben gebracht of waaraan al wordt gewerkt. Zo is er ook al over de fietssnelwegen en over de tramlijnen gesproken. Zelf heb ik geen weet van fricties of conflicten over die thema's tussen de twee gewesten. Men moet daarover uitleg vragen aan minister Weyts. Minister-president Vervoort heeft me wel gezegd dat hij akkoord gaat om zijn tramlijnen aan te sluiten op onze lijnen van het Brabantnet. Voor de mobiliteit zou dat een goede zaak zijn. Ik geef een voorbeeld. Als men het universitair ziekenhuis van Jette verbindt met de Heizel en de Brusselse tramlijnen daarop aansluit, dan kan men ervoor zorgen dat veel minder mensen de auto nemen om naar de stad te gaan. Mobiliteit en verkeersveiligheid komen dus aan bod. In de pers las ik dat Brussel zou beslissen om een van die tramlijnen toch niet aan te leggen. Ik weet daarover niets meer, en ben daar ook niet bij betrokken.

Voorzitter, ik beklemtoon nogmaals dat dit geen orgaan wordt dat beslissingen neemt. Het dient voor overleg en voor het uitwisselen van informatie en suggesties. Ik heb wat ervaring met de Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking en met Eurometropool. Dat project kost bijna 2 miljoen euro per jaar. Ik daag iedereen uit om de resultaten ervan eens tegen het licht te houden. Veel mensen lopen daar zeer hoog mee op, maar het is zo dat alle concrete resultaten – afgezien van enkele mooie culturele activiteiten – dankzij bilateraal overleg tot stand zijn gekomen. De spoorverbinding tussen Kortrijk en Rijsel is nog steeds even dramatisch slecht als voorheen. De luchtvervuiling komend vanuit Frankrijk is nog steeds even dramatisch als voorheen. De grens-criminaliteit, die ik al in 1995, toen ik in de Kamer zetelde, heb aangekaart, is nog steeds niet weggewerkt, hoewel de jongste tijd inzake politionele samenwerking gelukkig wat vooruitgang is geboekt. Dat is een zaak van de twee ministers van Binnenlandse Zaken. Ik heb genoeg ervaring om te weten dat samenwerkingsakkoorden tot stand komen dankzij intensief ambtelijk vooroverleg, gevolgd door ministerieel overleg. Grensoverschrijdende samenwerking is zeker nuttig, maar men mag dat toch niet opblazen tot iets wat zal zorgen voor afdoende oplossingen. Dat is echt niet zo.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA): Voorzitter, minister-president, collega's, ik wens kort iets te zeggen over wat mevrouw Moerenhout heeft gezegd. Zij stelt dat goede structuren voor goede resultaten zorgen. Wel, daarbij maak ik me de bedenking dat in mijn stad, de hoofdstad, nog heel wat werk is te verrichten om te komen tot goede structuren en goede resultaten.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Karl Vanlouwe tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de samenwerking van Vlaanderen met de Brusselse lokale besturen – 706 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Katia Segers

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA): Minister, tijdens de vorige legislatuur verklaarde uw voorganger Pascal Smet, nu Brussels minister, op een vraag om uitleg dat hij als Vlaams minister bevoegd voor Brussel contact zou hebben met Brusselse gemeentebesturen van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, en dat hij ernaar streefde met deze gemeentebesturen een goede relatie te onderhouden. Ik weet dat het ook een van de prioriteiten is in uw beleidsnota. Ook toen u nog zetelde in dit Vlaams Parlement, was het een van uw bekommernissen.

De aanleiding was onder meer dat er enkele mededelingen over gemeentelijke initiatieven van bepaalde gemeentebesturen uit Brussel werden opgesteld in zeer slecht Nederlands. Dat is doorgaans wat we zien, lezen of horen. Maar u weet dat het meer is dan wat soms als een oud zeer wordt omschreven. Het gaat iets verder, dieper en structureler dan dat.

In een van de strategische doelstellingen van uw beleidsnota Brussel werd de samenwerking met de lokale besturen in Brussel vooropgesteld. U zou in overleg met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) in kaart brengen op welke terreinen er kan worden samengewerkt om het Vlaamse gemeenschapsbeleid verder uit te werken en toe te passen in Brussel. U zou ook in kaart brengen op welke terreinen dat nog niet gebeurt.

Minister, goed wetende dat u inzet op wat reeds was aangekondigd door uw voorganger, namelijk de samenwerking met de lokale besturen, hoop ik dat u al enkele antwoorden kunt geven. Hoe plant u dat de lokale besturen in Brussel daadwerkelijk op structurele wijze zullen worden ingelicht over de mogelijkheden en initiatieven die volgen uit het beleid van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel?

De Vlaamse Gemeenschap investeert aanzienlijk in Brussel, onder meer via het Huis van het Nederlands. Zult u de lokale besturen in Brussel wijzen op de mogelijkheden die Vlaanderen in Brussel biedt voor onder andere het aanleren van het Nederlands? Daar is iedereen bij gebaat. Brussel is niet enkel de hoofdstad van een tweetalig land, het is ook de hoofdstad van een meertalig Europa. Als een stad de ambitie heeft om de hoofdstad van Europa te zijn en te blijven, moet die toch minstens een inspanning doen om die tweetaligheid en zelfs meertaligheid uit te voeren.

Minister, plant u een overleg met de Vlaamse schepenen of OCMW-voorzitters uit de negentien gemeenten? Ik weet dat u ervaring hebt als gewezen lokaal mandataris, als gemeenteraadslid in Jette. U weet dat er zoiets bestaat als de conferentie van Vlaamse schepenen en OCMW-voorzitters in Brussel, om de decretale toepassing van de Vlaamse regelgeving, op het vlak van bibliotheken, kinderopvang, onderwijs, welzijn en dergelijke, beter kenbaar te maken bij de Brusselse Vlamingen en de verschillende Brusselaars die interesse tonen in dat aanbod van Vlaanderen in Brussel.

Bent u van plan om de gemeentebesturen in Brussel-Hoofdstad te contacteren en hun te wijzen op de bestaande taalwetgeving in bestuurszaken, onder meer inzake tweetalige communicatie? Werden er initiatieven genomen?

Ik heb het daarstraks al een oud zeer genoemd. Ik ben ervan overtuigd dat u als Brusselaar goed tweetalig bent, maar niet iedereen is dat, niet elke Brusselse Vlaming en ook niet elke pendelaar in Brussel. Recent werd ik op de hoogte gebracht van een voorval. Een persoon was het slachtoffer van een diefstal in Brussel op een zaterdagavond. Hij contacteerde de politie, maar jammer genoeg was er geen enkele politieagent in staat om een proces-verbaal in het Nederlands op te stellen. Het is een probleem dat niet wordt opgelost. Het is een praktijk waarmee veel Brusselse Vlamingen, anderstaligen en pendelaars worden geconfronteerd. Dat had al lang opgelost moeten zijn.

Hebt u eveneens de intentie om contacten te leggen met de politieke vertegenwoordigers in de politieraden en colleges van de politiezones – nog zo'n structuur in Brussel die wat ons betreft nog iets eenvoudiger en efficiënter zou kunnen – om de nadruk te leggen op de taalwetgeving? Welke contacten hebt u hiervoor reeds gelegd?

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Voorzitter, ik ben het over bepaalde zaken met de heer Vanlouwe eens, maar ik wil nog enkele dingen toevoegen. Ik ben aangenaam verrast dat u een bepaalde structuur wilt aanmoedigen om tot overleg te komen. Tijdens het vorige debat hadden we geen structuren nodig, maar nu wilt u het overleg van de Vlaamse schepenen en OCMW's een kans bieden. Mensen samenbrengen tot overleg is een kans. Dit bestaat officieel niet, maar dat mag u niet beletten om met hen te praten.

De manier waarop het lokaal sociaal beleid in Brussel wordt gevoerd, is problematisch. Er zijn heel moeilijke contacten met de OCMW's. In heel Vlaanderen wordt lokaal sociaal beleid samen met de OCMW's uitgevoerd. In Brussel is dat bijna een aparte werking. Je voelt dat het moeilijk is, ook daar waar we een Nederlandstalige voorzitter hebben. Je kunt niet verwachten dat die

mensen plots wel zorgen dat het allemaal werkt en goed gaat. Er zijn knelpunten die moeten worden opgelijst en waaraan moet worden gewerkt. Tegelijkertijd moeten we de pragmatiek hebben om te kijken hoe we ons beleid wel kunnen uitvoeren, zoals dat met het lokaal sociaal beleid gebeurt. Als het niet zo goed lukt met de OCMW's, moeten we nagaan hoe op een andere manier een aanbod kan worden gegenereerd. We hebben verantwoordelijkheden in Brussel die we willen én moeten opnemen.

Er zijn ook positieve zaken. Ik wil niet enkel zeggen dat de gemeenten en OCMW's niet willen meewerken. Er gebeuren inspanningen in een aantal gemeenten om toch scholen of crèches op te richten. Er zitten ook bondgenoten bij de lokale besturen. Mensen willen meewerken en zijn bereid om te investeren in kinderopvang en scholen. We moeten de positieve elementen beklemtonen en vastnemen. Het werk dat de Vlaamse schepenen daarin doen, moeten we ondersteunen.

Ik sluit me aan bij de vragen over hoe de oplijsting zal gebeuren en welk traject we zullen afleggen. Ik verwacht niet dat u nu een actieplan hebt waarmee de relatie met de lokale besturen in Brussel op een half jaar wordt rechtgetrokken. We moeten daarin realistisch en pragmatisch zijn.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Voorzitter, ik vond dit een erg interessante vraag. Het is volgens mij een transversale uitdaging, zeker de eerste vraag die een taak is voor de hele Vlaamse Regering. Ik heb in de commissie Sport een vraag gesteld aan minister Muylers over de participatie vanuit de negentien Brusselse gemeenten aan het Vlaamse sportbeleid. Je krijgt dan het antwoord dat elke gemeente dezelfde informatie krijgt en dat het niet de schuld is van de minister dat de Brusselse gemeenten daar niet op intekenen. Strikt legalistisch en reglementair klopt dat, maar de realiteit is helaas dat brieven van de Vlaamse Gemeenschap misschien niet meteen bij de juiste persoon terechtkomen. Dat is een van de aandachtspunten in uw beleidsnota. Ik denk bijvoorbeeld ook aan het Steunpunt Vakantieparticipatie, waarop te weinig wordt ingetekend vanuit Brussel. Dit is bij uitstek een transversale uitdaging.

Ik wil ook iets zeggen over het gebruik van het Nederlands. Ik ben zelf actief in het OCMW van Watermaal-Bosvoorde. We kampen daar telkens met enorme problemen bij het aantrekken van gekwalificeerd personeel en zeker Nederlandstalig. Dat is bijna onmogelijk in onze gemeente. We kunnen OCMW's of lokale besturen in het algemeen er misschien wel toe aanzetten om met het Huis van het Nederlands een overeenkomst te sluiten om een basis van Nederlands te leren. Er bestaan al initiatieven, bijvoorbeeld HopiTAAL, in samenwerking met het CIBG, in de Brusselse ziekenhuizen. Dat is een succes. Er zijn duizenden verpleegkundigen en artsen die specifiek gericht op hun metier de kennis van het Nederlands opbouwen. Misschien kunnen we dat ook bij de OCMW's doen.

Als ik me goed herinner, staat er in het regeerakkoord van de VGC dat ze daar ook een overlegmoment plannen met alle Vlaamse mandatarissen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, één keer per jaar. Misschien kunt u daarbij impulsen, richtlijnen of tips geven en zo mee inhoud geven aan die 'powwow'.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Geachte commissieleden, bedankt voor uw vragen die me toestaan om dieper in te gaan op de samenwerking tussen Vlaanderen en de Brusselse lokale besturen. De relatie tussen de Vlaamse overheid en de Brusselse gemeenten is inderdaad niet altijd evident. Dat moet ik u niet uitleggen. Het is

goed om er even aan te herinneren. Onze bevoegdheid om dingen op te leggen, is trouwens zeer beperkt. Dat weet u ook.

In de praktijk komt het erop neer dat het initiatief tot samenwerking met de Vlaamse Gemeenschap bij de gemeenten zelf ligt. Dat is een logica waar we consequent in moeten zijn, als we de gemeentelijke autonomie in Vlaanderen belangrijk vinden. Hetzelfde geldt – zolang die gemeenten bestaan, en ze bestaan nog steeds – voor Brussel. Het initiatief ligt dus bij de gemeenten om contact op te nemen met de Vlaamse overheid om in bepaalde gevallen in aanmerking te kunnen komen voor subsidies.

We moeten hierbij de hand in eigen boezem steken en durven te erkennen dat de toepassing van de Vlaamse decreten niet altijd eenduidig is. Soms kunnen de gemeenten rechtstreeks bij de Vlaamse overheid terecht, soms gaat dat via de VGC en soms is het de VGC zelf die de rol van organisator op zich neemt. Zowel de Vlaamse Regering als de VGC hebben er belang bij dat we ons duidelijker opstellen ten aanzien van de Brusselse gemeenten.

Vorige week hadden we een debat in de samenwerkingscommissie VGC - Vlaamse Gemeenschap rond Brusselse aangelegenheden. Sommige collega's hebben eraan deelgenomen. Ik benadruk nog eens wat ik daar heb gezegd – we moeten er effectief werk van maken. Het is mijn bedoeling om in de tweede helft van 2015 de Task Force Brussel een permanente doorstart te laten nemen. Het opvolgen en bereiken van de 30 procentnorm en de 5 procentbegrotingstoets, het invullen van witte vlekken op het vlak van gemeenschapsbeleid in Brussel, het vooruitzien en adequaat positioneren op mogelijke problemen bij nieuwe regelgeving, het structureren van de 'generieke' samenwerking met de VGC: het zijn allemaal uitdagingen die mijns inziens ook een ambtelijke onderbouw en uitwerking nodig hebben. Daarmee kom ik tegemoet aan de tussenkomst van mevrouw Van den Brandt.

Ook de wijze waarop we ons vanuit het Vlaams Gemeenschapsbeleid – gedragen door de Vlaamse Gemeenschap en de VGC samen – opstellen ten opzichte van de Brusselse gemeenten, is een element dat in de werking van de op te richten 'permanente gemengde ambtelijke commissie' aan bod zal moeten komen. In welke zin en met welke opdracht dit aan bod zal komen, is nu nog niet duidelijk. Ik zal u dat uitleggen, want uw eerste reactie zal misschien zijn: wat gaan we doen tussen nu en die tweede helft van 2015?

De Task Force Brussel, die zijn opdracht eind 2012 beëindigde in de vorm van een lijvig eindrapport, legde daarmee de bal in het politieke kamp. Het is nu eerst aan de politici in de komende weken en maanden om de prioriteiten en werkthema's voor deze legislatuur te bepalen. Daarvoor wil ik in de eerste helft van 2015 de tijd nemen om te overleggen met zowel mijn collega's in de Vlaamse Regering als mijn collega's in het VGC-college.

In eerste instantie is dat een bilateraal overleg: het VGC-collegelid bevoegd voor welzijn, vergadert met de minister van Welzijn enzovoort. Daarna kan dat een multilateraal overleg worden. We zullen zien hoe we dat kunnen organiseren. Op basis van dit voorbereidend politiek overleg moet dan duidelijk worden waarrond we de ambtelijke commissie aan het werk gaan zetten en welke opdrachten we ze gaan meegeven. Ik herinner u er nog eens aan dat dit engagement niet vrijblijvend is. Tussen Pasen en de zomer zullen we daar meer duidelijkheid over hebben. In deze commissie en/of de samenwerkingscommissie kunnen we daar dieper op ingaan.

Dat hierbij ook de positie ten opzichte van de Brusselse gemeenten aan bod zal komen, lijkt me evident. Of dat dossier- of sectorgebonden of generiek zal zijn, is

op dit moment nog niet duidelijk en moet duidelijker worden in de eerste helft van 2015.

Ik ga dieper in op uw specifieke vragen. Ik heb nog niet overwogen om op een structurele wijze de Brusselse gemeentebesturen in te lichten over de mogelijkheden en initiatieven die volgen uit het beleid van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. De Brusselse gemeenten beschikken immers over eigen kanalen en kunnen nu al de juiste informatie vinden over de Vlaamse subsidiemogelijkheden. Wie surft naar de website van de Vereniging van de Stad en Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (VSGB) – de Brusselse tegenhanger van de VVSG – kan daar de lijst van mogelijke subsidies van de Vlaamse overheid opzoeken. Ook via haar nieuwsbrief houdt de VSGB de negentien gemeenten op de hoogte van subsidiemogelijkheden van de Vlaamse overheid.

Bovendien – als ik nu zou stoppen, zou het een beetje flauw zijn, iedereen kan naar een website gaan – zijn er in de Brusselse gemeenten ook bevoorrechte tussenpersonen, onze partners, namelijk de Vlaamse schepenen en/of de OCMW-voorzitters. Sinds de laatste gemeenteraadsverkiezingen is het aantal Nederlandstalige schepenen, net zoals het aantal Nederlandstalige gemeenteraadsleden, trouwens gestegen. Een van hun taken is om er in de schepencolleges voor te zorgen dat de banden met de Vlaamse Gemeenschap worden aangehouden en verbeterd. Het is mijns inziens een wezenlijk onderdeel van de opdrachten van een Vlaamse schepen – en dat weten ze maar al te goed – om het Nederlandstalig gemeenschapsbeleid van de Vlaamse Gemeenschap en de VGC in het oog te houden en uit te leggen binnen hun meerderheid.

Ik sta open om de Conferentie van Vlaamse schepenen en OCMW-voorzitters te woord te staan. Dat is in dit stadium nog niet gebeurd. Ik wil zeker overwegen om hen – indien nodig – op de een of andere manier op een structurele basis beter in te lichten over de mogelijkheden die de decreten allemaal inhouden, voor zover ze dat nog niet weten. Ik onthoud de zinvolle suggestie van de heer Poschet om dat te verbreden naar de Nederlandstalige mandatarissen in het algemeen. We moeten alleen zien hoe we dat inpassen in het traject dat ik net heb geschetst.

Maar ook dat pakken we beter niet ad hoc maar op een gestructureerde en planmatige wijze aan. Dat vergt enige tijd. We moeten dat integreren in de aanpak die ik hierboven schetste in aanloop naar de doorstart van de gemengde ambtelijke commissie in de tweede helft van 2015. De commissie krijgt een politiek mandaat, dat door de politici in de komende maanden zal worden voorbereid.

Ik zal mijn kabinet opdracht geven om tijdens de voorbereidende periode tijdens de eerste helft van 2015 zeker ook contact te nemen met vertegenwoordigers van bovengenoemde conferentie. Het kan zijn dat we ze de komende weken of maanden al zien, als de gelegenheid zich voordoet of als ze dit vragen. Dat sluit ik zeker niet uit.

Het is goed hier ook op te merken dat de communicatie tussen de meeste diensten van de VGC, de gemeenschapscentra en de gemeenten vaak nu al goed loopt. Op het lokaal niveau wordt vaak goed samengewerkt rond concrete projecten.

Het Huis van het Nederlands in Brussel heeft al sinds 2011 een aanbod speciaal voor de Brusselse gemeenten en OCMW's, gefinancierd met projectmiddelen van de Vlaamse overheid. Het huis sloot de voorbije jaren samenwerkingsakkoorden af met Sint-Gillis, Schaarbeek, Jette en recent met Brussel. Met Sint-Pieters-Woluwe, Elsene, Anderlecht, Etterbeek, Koekelberg en Evere waren en zijn er verkennende gesprekken met schepenen – van Personeelszaken en/of Vlaamse

aangelegenheden –, gemeentesecretarissen en/of hr-verantwoordelijken. Daar waar het effectief tot samenwerking kwam, voerde het huis een grondige analyse uit van de taalsituatie op de diverse diensten, namelijk burgerlijke stand, onthaal en parkeerwachten. Op basis van die analyses formuleerde het huis beleidsvoorstellen voor het verbeteren van de tweetaligheid bij de diensten in kwestie en hielp het bij het opstarten van de door de gemeente gekozen taalacties, namelijk lessen, conversatietafels, (taal)peter-/meterschappen enzovoort.

Het huis zocht en vond bij de centra voor volwassenenonderwijs (CVO) docenten voor lessen op maat voor loketbedienden en parkeerwachters en ontwikkelde zelf een digitaal leerplatform, NL@city.brussels, dat zeer binnenkort aan de pers zal worden voorgesteld.

Samengevat: er bestaat een op maat gesneden aanbod Nederlands voor Brusselse gemeenten en OCMW's, aangeboden door het Huis van het Nederlands. Tot nu toe gingen tien gemeenten en twee OCMW's hier in mindere of meerdere mate op in. Op dit ogenblik onderzoekt het Huis de mogelijkheden om dit project te laten financieren via het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Ik heb de gelegenheid gehad om u dit antwoord te geven bij een aantal schriftelijke vragen. Wij moeten effectief de motor zijn van dit soort contacten, op politiek niveau, en de knowhow moet dan gebeuren bijvoorbeeld via het Huis van het Nederlands. In de mate van het mogelijke moeten wij dit financieren en blijven financieren. Het is natuurlijk nog beter wanneer de financiering van dergelijke programma's – en dat gebeurt in toenemende mate binnen de Brusselse instellingen, zowel binnen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest als binnen de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) – geïnternaliseerd wordt. Wat ze eerst op eigen initiatief niet deden en misschien niet wilden, gebeurt na verloop van tijd dan toch als een normale zaak, ook bij hen.

Wat de toepassing van de taalwetgeving betreft, voel ik mij niet geroepen en ben ik niet bevoegd om de Brusselse gemeentebesturen op basis van concrete incidenten tot de orde te roepen. Dat is in ieder geval op dit ogenblik zo, maar ik zeg niet dat dat nooit zal gebeuren. Op dit ogenblik lijkt mij dat in ieder geval niet aan de orde.

Hetzelfde geldt trouwens voor de toepassing van de taalwetgeving in de politieraden. Waarom? Het is in eerste instantie nog altijd de bedoeling dat de instellingen die wettelijk bevoegd zijn, daarvoor moeten optreden.

Het lijkt mij niet de beste aanpak om de Brusselse instellingen van mijn kant uit direct contacteren en hen te wijzen op hun verplichtingen. Trouwens, wanneer wij vanuit de Vlaamse Regering specifiek contact opnemen met de Brusselse gemeenten, merken we dat dit soms contraproductief werkt. Nogmaals, ik sluit niet uit dat ik dat in de toekomst zou of zal doen, maar op dit ogenblik niet. Het geval waarbij mijn voorganger een brief had gestuurd over de Nederlandstalige communicatie van de gemeenten, leverde weinig of soms negatieve reacties op. Ik betreur die houding natuurlijk, samen met u, maar dat is nu eenmaal een deel van de politieke realiteit. Ik heb vorige week in de samenwerkingscommissie en bij de voorstelling van mijn beleidsnota gezegd dat ik meer wil inzetten op wat ik in het eerste deel van mijn antwoord heb gezegd, dan op het tweede. Daarmee wil ik niet zeggen dat we de toepassing van de taalwetgeving blauwblauw moeten laten.

Volledigheidshalve – maar nu zullen we natuurlijk een debat voeren over de klachten en waarom ze al dan niet worden ingediend – merk ik op dat tijdens het voorbije jaar bij de Taalwetwijzer slechts twee klachten werden geformuleerd over Franstalige communicatie naar Nederlandstaligen vanuit een Brussels

gemeentebestuur. Wil dat zeggen dat er maar twee incidenten waren? Nee, absoluut niet. Ik moedig mensen zeker aan wanneer zij niet tevreden zijn over het taalbeleid of de concrete taalservice van hun gemeente, ons dat te laten weten, al was het maar via een eenvoudige e-mail. Als je met een klacht naar de Vaste Commissie voor Taaltoezicht wilt gaan, moet je aan een aantal voorwaarden voldoen, maar bij de Taalwetwijzer is het eenvoudiger. Hoe meer wij het weten, hoe meer wij er iets aan kunnen doen. Ten aanzien van het onwillige deel van Franstalige politici kunnen we dan ook aantonen dat er wel degelijk redenen tot ontevredenheid zijn. Als er natuurlijk maar twee klachten zijn, speelt dat helaas niet in ons voordeel.

Het kan uiteraard geen kwaad om tijdens deze legislatuur via de hiervoor bestemde en nader te bepalen nuttige kanalen aan sensibilisering te doen. Mijnheer Vanlouwe, we hebben dat debat ook gevoerd tijdens de beleidsnota. Met andere woorden, ik zal wel kijken hoe we de Taalwetwijzer weer onder de aandacht kunnen brengen, zodat men opnieuw weet dat het bestaat, dat het nuttig is om een klacht in te dienen en wat er met die klacht gebeurt. Dat staat niet op korte termijn op de planning, maar we gaan zeker na hoe we dat het best oordeelkundig kunnen doen.

Dat is de essentie van mijn antwoord. Het zal u geen volledige genoegdoening geven, maar ik hoop dat het vanuit een bepaald plan van aanpak voldoende duidelijk en transparant is.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord en uw voorstellen. We dromen allemaal van een perfecte wereld, een perfecte hoofdstad, hoofdstad van Europa, waar alles perfect in twee talen zou gebeuren. Ik weet dat dat bijzonder moeilijk is. Ik weet dat u op de hoogte bent van het probleem en dat u de voorbije jaren in uw politieke carrière inspanningen hebt geleverd om die meertaligheid – of in ieder geval de tweetaligheid – in onze stad te verbeteren. Ik vind dat het een evidentie zou moeten zijn dat er in onze stad, als hoofdstad van Europa, echt wordt gestreefd naar die meertaligheid, goed wetende dat er hier inderdaad Vlamingen en Franstaligen samenwonen, maar dat er ook heel wat expats zijn die ook niet altijd goed begrijpen hoe het hier in zijn werk gaat. We hebben die ambitie en moeten die ook blijven hebben, dat wil ik blijven benadrukken.

Ik was recent in Barcelona. Dat is ook een tweetalige stad, waar er ook wel wat taalconflicten bestaan, om het minimalistisch of eufemistisch te zeggen.

Het probleem is nog altijd niet opgelost. We kunnen het niet afdoen als een oud zeer, waarmee we dan maar moeten leren leven.

Minister, onze stad kan en verdient beter. U zegt dat het voor u misschien moeilijk is om die gemeenten rechtstreeks aan te schrijven. De voorbije jaren is er toch een andere houding ontstaan in heel wat Brusselse gemeentebesturen. In bepaalde gemeentebesturen die door FDF'ers worden bestuurd, is het nog altijd wat moeilijker. Maar hier en daar is er toch een bepaalde wijziging. Alles hangt natuurlijk ook af van de politieke wil van de lokale besturen. Ik heb het dan niet over de verschillende structuren, die het complexer maken. Het zou veel eenvoudiger zijn als je je tot één politieke dienst of overheid zou kunnen wenden. Hier moet je je tot negentien verschillende gemeenten wenden. In de ene gemeente of OCMW is het altijd wat gemakkelijker. Die politieke wil moet bestaan. Er zijn middelen om dat te verbeteren.

Terecht zegt u dat de Vlaamse Regering dat niet alleen kan doen, maar dat het ook vanuit de VGC moet gebeuren, onze lokale partner in Brussel. Vorige week

hebben we in de samenwerkingscommissie gezien dat heel wat van onze lokale mandatarissen tegelijk mandataris zijn in de VGC-raad. Op die manier hebben ze voeling met wat er leeft op het OCMW- of het gemeentelijke niveau.

Het is ook een goede zaak dat er opnieuw werk wordt gemaakt van de ambtelijke werkgroep via de taskforce. Ik hoop dat het niet zo is dat er bepaalde rapporten worden geschreven die dan misschien wel een bron van inspiratie zijn om maatregelen te nemen, maar dat er ook effectief maatregelen worden genomen. We moeten zorgen dat het niet wordt begraven in ambtelijke werkgroepen, maar dat de politieke wil er is om er iets aan te veranderen.

Minister, u zegt dat het aantal klachten bij de Taalwetwijzer beperkt is. Een sensibiliseringscampagne zou daarbij kunnen helpen. De voorbije week heb ik er zelf al twee ontvangen. Mensen schrijven naar politici, naar de Vaste Commissie Taaltoezicht, naar zoveel diensten. Bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht moet het nog steeds met een aangetekende brief, wat veel mensen stoort. Mensen sturen e-mails, maar het is niet altijd duidelijk voor de pendelaars, de Brusselse Vlamingen die daarmee worden geconfronteerd, hoe ze bij de juiste dienst terecht komen. Zelfs bij het Comité P zijn er recent ook klachten ingediend over mistoestanden bij de politie die niet in staat is om een proces-verbaal op te stellen. Ook bij lokale mandatarissen zijn er klachten. Misschien is het wel een probleem dat het niet duidelijk is waar men terecht kan als er zo'n probleem is. Het zou op de een of andere manier duidelijk moeten worden gemaakt waar mensen terecht kunnen om die klachten te groeperen en te richten naar het lokaal bestuur om dat aan te kaarten.

Minister, u hebt gezegd dat u veeleer wilt inzetten op taalpromotie in plaats van op de naleving van de taalwetgeving. Je zult er maar staan als pendelaar of inwoner wanneer je een verkeersongeval hebt en naar een ziekenhuis wordt gebracht, om dan een discussie te beginnen over de taalpromotie. Men moet wel voelen dat er iets verandert. De wil moet aanwezig zijn om ook in het Nederlands te worden bediend in onze stad. U moet dus blijven inzetten op de naleving van de taalwetgeving. Dat is moeilijk. De taalwetgeving is een heel goed middel, maar aan de afdwingbaarheid ervan schort het soms. Ik weet dat het niet echt uw bevoegdheid is, maar de ministers in de Brusselse Hoofdstedelijke Regering hebben wel een bepaalde voogdijoverheid. Misschien is het wel nuttig als u een bilateraal overleg zult hebben met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, om aan de Brusselse minister-president duidelijk te maken dat hij een bepaalde voogdijoverheid heeft als er personeel wordt aangeworven dat niet de vereiste kennis heeft van het Nederlands.

Minister, ik noteer de goede intenties van de Vlaamse Regering en we zullen in de loop van het jaar zien wat de eerste resultaten zijn.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): We wonen allemaal heel dicht bij elkaar, maar ik heb toch soms het gevoel dat wij in een andere stad leven. Ik erken absoluut dat er problemen zijn bij de toepassing van de taalwetgeving en dat het bij een aantal diensten schandalig is. Maar wat ik ook zie in de stad die wij samen delen, is de ongelooflijke openheid die er momenteel is, niet van politici maar van mensen en burgers, ten aanzien van het Nederlands. Er is de wil om Nederlands te lezen. Het belang van het Nederlands wordt heel hoog ingeschat. Dat zie je aan de kinderen die staan te trappelen voor onze schoolpoorten. Dat zie je aan de manier waarop mensen inspanningen willen leveren, aan het feit dat de Franse Gemeenschap steeds meer immersiescholen opricht.

Je voelt dat er in Brussel op dat punt een heel duidelijke kentering is, een zekere openheid. Laat ons dat zien, benoemen en vastgrijpen. Het is niet omdat er een

aantal politieke actoren een blinddoek dragen, dat wij een blinddoek moeten dragen ten aanzien van die grote openheid in Brussel. Laat ons de kans grijpen om zoveel mogelijk burgers van Brussel tweetalig te maken. Laat ons inzetten op het onderwijs waar die mensen naartoe willen komen, op die taallessen. Laat ons de drempels om taalles te volgen zo laag mogelijk houden, laat ons die prijzen niet te hoog zetten. Wij kunnen een heleboel zaken die moeten gebeuren stimuleren en vangen.

Ik wil hier niet het debat over het onderwijstekort en het plaatstekort en de taalvoorwaarden openen, maar volgens mij raakt het er wel aan. Hoe investeren wij in die stad? Er is momenteel een ongelooflijke kans. Uit een angstgevoel grijpen wij die kans soms niet volledig.

Minister-president, dank u voor uw antwoord. U gaat er op een gezonde manier mee om. U bekijkt wie de beste persoon is om de boodschap over te brengen. Wij moeten pragmatisch en zo efficiënt mogelijk zijn. Als het meer impact heeft om te werken via onze schepenen, laat ons dan werken via de schepenen. Maar als het nodig is dat een Vlaams minister een brief stuurt, moet dat ook kunnen. Laat ons zoeken naar de beste manier om resultaten te bereiken.

Iedere partij heeft haar eigen contacten. Laat onze schepenen niet alleen staan in de taak om de band met de Vlaamse Gemeenschap te bewerkstelligen. Zij doen dat, met overtuiging en enthousiasme, maar dat is geen gemakkelijke opdracht. Het is veel gemakkelijker om te opereren in een schepencollege wanneer de Nederlandstalige school of de Nederlandstalige bibliotheek in de gemeente wordt gedragen. Dat is een meerwaarde voor de hele gemeente, in vergelijking met een situatie waarbij je dat als enige moet bekampen. We moeten ervoor zorgen dat het volledige politieke spectrum de openheid ziet van de beide gemeenschappen. Dat mag niet de taak zijn van alleen maar onze Vlaamse schepenen, want zo laad je hun een heel zware verantwoordelijkheid op de schouders.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Minister-president, dank u voor uw uitgebreide antwoord. Ik sluit mij aan bij mevrouw Van den Brandt. Onze schepenen en OCMW-voorzitters – en wij hebben er nu in elke gemeente minimum één en in sommige gemeenten zelfs drie, in Etterbeek bijvoorbeeld – zijn soms neofieten of mensen die voorheen niet professioneel met politiek bezig waren. We moeten daar ook niet altijd al te veel van verwachten. Misschien kan de VGC daar een grotere rol spelen. U hebt zelf gezegd dat een communicatie vanuit de VGC soms anders wordt aanvoeld bij een gemeente dan een communicatie vanuit de grote Vlaamse Gemeenschap. Ik roep ook hier op tot pragmatisme. Wij moeten maximaal via de VGC werken omdat zij misschien meer tot resultaten komen op bepaalde gebieden. Ik heb het nu niet over taalwetgeving. Dat is uiteraard in eerste instantie een federale materie.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik ga nog even in op de replieken.

We streven allemaal naar een taakklachtenloos Brussel via de methodiek van het pragmatisch utopisme. We zouden ons enkel zeer grote zorgen moeten maken wanneer er in Montreal of Barcelona of, op zijn manier, Kaapstad géén taakklachten zouden zijn en alleen in Brussel wel. Het is goed dat u de link maakt met andere tweetalige steden en naar wat daar de frictiemechanismen zijn en de manieren van oplossen.

Ik ben zeker bereid om te sensibiliseren rond hoe klachten moeten worden ingediend en rond ontevredenheid en dergelijke meer. Elke situatie is er een te veel. Waar, hoe en dergelijke meer: dat zullen we zeker doen.

Mijnheer Poschet, uw opmerking over de schepenen is terecht. Maar noch wij noch ikzelf zijn verantwoordelijk voor de capaciteiten van de schepenen als dusdanig. Dat is in eerste instantie de kiezer. Zo zit ons systeem in elkaar. Iedere partij heeft op sommige momenten en door bepaalde lokale omstandigheden zeer goede mensen, terwijl op andere momenten het niet allemaal loopt zoals we het willen. Niet alle schepenen zijn even gevoelig voor elk dossier. Ik ga er wel mee akkoord dat we hen verder kunnen coachen en ondersteunen. Ook zij weten niet alles. Mevrouw Van den Brandt, zij zullen het op het terrein moeten doen, maar als zij weten dat zij door ons worden gesteund, zal het voor hen gemakkelijker zijn om dingen gedaan te krijgen.

Wij moeten bekijken wat oude remedies bij nieuwe problemen kunnen oplossen. Dat kunnen zij soms nog. Maar soms moeten we ook nieuwe remedies voor nieuwe problemen gebruiken. Als ik nu toevallig persoonlijk op de hoogte zou zijn van klachten, zoals u ook op de hoogte wordt gehouden door bevriende burgers, zal ik vaak de afweging maken of ik nu een brief moet schrijven dan wel of ik de politicus in kwestie ga telefoneren. Het moet niet allemaal in Brussel opgelost worden. Sommigen zeggen dan: "Ik bel eens, vrienden onder elkaar, en het raakt wel opgelost." Maar ik zou wel vaker dan vroeger bellen in plaats van een brief te schrijven. Ik zou eerst willen weten of de betrokken burgemeester of schepenen op de hoogte is van het probleem. Als het zich herhaalt, moet je je ongenoegen op een andere manier duidelijk maken.

Het gaat ook over die communicatiekanalen. Individuele incidenten kunnen soms te wijten zijn aan de onwil van een gemeentebestuur. U hebt gemeenten van een bepaalde politieke strekking genoemd waar we nog altijd veel werk hebben. Maar in andere gevallen ligt het soms aan de attitude van de betrokken ambtenaar, wat ook niet toelaatbaar is, want het betekent dat er een structureel managementsprobleem is. Voor die processen kan het Huis van het Nederlands wel weer een oplossing bieden, omdat zij ervaring hebben met structureel aangestuurde processen en het niveau van de individuele klachten overstijgen. In die zin komen die zaken – taalsensibiliteit, taalklachten, taalpromotie en taalbeleid – elkaar weer tegen.

Ik nodig u trouwens uit, commissieleden, ook in gesprekken met mij, formeel of informeel, om nieuwe ideeën om dit euvel op te lossen te delen. Die wil ik zeker horen. Ook met die nieuwe ideeën heeft het Huis van het Nederlands de voorbije vijf tot tien jaar een geweldig arsenaal aan methodieken ontwikkeld, met wisselend succes, zowel in de privé- als de openbare sector. Daarvan hadden wij tien jaar geleden niet durven te dromen. In toenemende mate zet dat toch zoden aan de dijk.

We zetten dit gesprek voort na de eerste halte, de politieke prioriteiten van de beleidsverantwoordelijken. De tweede halte is de doorstart van de taskforce, waarbij ik het volledig met u eens ben dat zij de instrumenten moeten krijgen van ons om dingen op het terrein te kunnen doen bewegen. Wij gaan dan niet zeggen dat we er vier jaar onze politieke handen van af trekken en het aan de ambtenaren laten, dat is zeker niet de bedoeling.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA): Het is een heel goed voorstel om op basis van ideeën te werken. Bij de recente gevallen van taalklachten die ik te weten ben gekomen, is inderdaad ook geprobeerd om het via een telefoontje op te lossen. Het antwoord was dan dat tweetaligheid eenrichtingsverkeer is. Daarmee bedoelde men dat Vlamingen tweetalig zijn en Franstaligen niet. Het gaat niet over een FDF-bestuur, maar over de politiekezone Brussel-West, waar u en ik onder vallen. Er is en blijft dus nog altijd zeer veel werk.

Ik vind het bijzonder goed dat u een sensibiliseringscampagne wilt doen in verband met die taalklachten. Ik denk dat het ook nuttig zou zijn om een sensibiliseringscampagne te doen met betrekking tot het Huis van het Nederlands. Ik ben positief verrast dat intussen tien gemeenten structureel samenwerken met het Huis van het Nederlands. Het zou natuurlijk mooi zijn als het de negentien gemeenten waren, en ook de negentien OCMW-besturen en de zes politiezones. U haalt tegelijk terecht aan dat de financiering zou moeten gebeuren door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en niet door de Vlaamse Gemeenschap. Ik zou het toch al bijzonder mooi vinden als die sensibilisering er al zou komen, om het aanbod van het Huis van het Nederlands beter bekend te maken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.